

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἐλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δεικνυμένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὔηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

- 1) Ο πατέρας του Μαντίθεου έστειλε τον ένα γιο του στον Ελλησποντο και τον άλλο (τον Μαντίθεο) στον Πόντο.
- 2) Ο Μαντίθεος και ο αδελφός του επέστρεψαν στην Αθήνα πριν την εξόρμηση των δημοκρατικών από το οχυρό της Φυλής στον Πειραιά.
- 3) Σύμφωνα με τον Μαντίθεο όσοι είχαν ζήσει εκτός Αθήνας και δεν μετείχαν στις αντιδημοκρατικές ενέργειες των Τριάκοντα αποκλείονταν από τα δημόσια αξιώματα.

β. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

- 1) «**...μεθισταμένης τῆς πολιτείας**»: Σε ποια πολιτειακή αλλαγή αναφέρεται με τη συγκεκριμένη φράση ο Μαντίθεος; (μονάδες 2)
- 2) «**ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν**»: Σε ποια λέξη του αρχαίου κειμένου αναφέρεται η αντωνυμία «**τούτῳ**»; (μονάδες 2)

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άριστοτέλης, Αθηναίων Πολιτεία §§34.2-3

Στην πραγματεία αυτή ο Άριστοτέλης πραγματεύεται την πολιτειακή ιστορία της αρχαίας Αθήνας. Το κείμενο αναφέρεται στις πολιτειακές εξελίξεις μετά την ήττα της Αθήνας στον Πελοποννησιακό πόλεμο.

Γιατί το επόμενο έτος (το 404), όταν επώνυμος άρχοντας ήταν ο Αλέξιος, νικήθηκαν στη ναυμαχία των Αιγός Ποταμών, με αποτέλεσμα να κυριεύσει ο Λύσανδρος την Αθήνα και να εγκαταστήσει στην εξουσία τους Τριάκοντα με τον εξής τρόπο: Ενώ είχαν συνάψει ειρήνη με τον όρο να εφαρμόσουν το προγονικό τους πολίτευμα, οι δημοκρατικοί προσπαθούσαν να σώσουν τη δημοκρατία, ενώ όσοι από τους ευγενείς ήταν μέλη των πολιτικών οργανώσεων καθώς και οι φυγάδες που είχαν επιστρέψει μετά την ειρήνη, επιθυμούσαν να εγκατασταθεί ολιγαρχία. Όσοι δεν μετείχαν σε καμιά οργάνωση και ως προς τα άλλα ανήκαν στην τάξη των ευγενών, επιζητούσαν να εφαρμοστεί το προγονικό πολίτευμα. Μεταξύ αυτών ήταν ο Αρχίνος, ο Άνυτος, ο Κλειτοφών, ο Φορμίσιος και πολλοί άλλοι και πρώτος-πρώτος ανάμεσά τους ο Θηραμένης. Όταν, όμως, ο Λύσανδρος πήρε το μέρος των ολιγαρχικών, τρομοκρατημένος ο λαός αναγκάστηκε να σηκώσει το χέρι του υπέρ της ολιγαρχίας. Το σχετικό ψήφισμα το συνέταξε ο Δρακοντίδης από την Αφίδα.

Μτφρ. Α. Παναγόπουλος

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **φορεσιά, μετάσταση, ικέτης, φαντασία, σκέψη.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατά Άγοράτου ένδείξεως §§8-10

(έκδ. του Albin, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο κατήγορος υποστηρίζει σε λόγο που εκφωνεί στην Ηλιαία ότι ο Αγόρατος, εξυπηρετώντας τα σχέδια των Τριάκοντα, προκάλεσε τη θανάτωση του εξαδέλφου του, του Διονυσίδωρου, και άλλων δημοκρατικών στρατηγών. Εδώ αναφέρεται στα γεγονότα πριν την τελική παράδοση της Αθήνας και τις διαπραγματεύσεις με τους Σπαρτιάτες.

Ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης ἐγένετο καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἦκοντες ἔλεγον, ἐφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι Λακεδαιμόνιοι, εἰ κατασκαφεῖ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἐκατέρου, τότε ὑμεῖς τε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστάς ἀντεῖπεν ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα. Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, ἀναστάς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτὸν ἔλησθε περὶ τῆς εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ποιήσιν ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν μήτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττώσαι μηδέν· οἷοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων τῇ πόλει εὐρήσεσθαι. Πεισθέντες δὲ ὑμεῖς εἴλεσθε ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες εὖνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ.

οἷόν τ' ἐστι: εἶναι δυνατόν

τὸ πλήθος τὸ ὑμετέρον: τὸ δημοκρατικὸ σας πολίτευμα

διαιρῶ: κατεδαφίζω

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «**Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης ... τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ**».

Μονάδες 20

Γ4. α. «**τῶν τειχῶν, πάντων, τῷ πλήθει, τὴν πόλιν, πρεσβευτὴν, εὖνουν**»: Να προσδιορίσετε τὴν κύρια συντακτικὴ λειτουργία τῶν υπογραμμισμένων λέξεων τοῦ κειμένου.

τῶν τειχῶν: εἶναι ΣΤΟ

πάντων: εἶναι ΣΤΟ

τῷ πλήθει: εἶναι ΣΤΟ

τὴν πόλιν: εἶναι ΣΤΟ

πρεσβευτὴν: εἶναι ΣΤΟ

εὖνουν: εἶναι ΣΤΟ

(μονάδες 6)

β. «έφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιῆσθαι Λακεδαιμόνιοι», «ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα»: Να αναγνωρίσετε τη συντακτικὴ λειτουργία των δύο προτάσεων και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς τους. (μονάδες 4)

Μονάδες 10